

Bruksela, dnia 27 lutego 2013 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 19/2013

Komisja wystąpiła do państw członkowskich o zwrot 414 mln euro z wydatków na WPR - Polska ma zwrócić 34,4 mln euro

Komisja Europejska, w ramach tzw. procedury rozliczenia rachunków, wystąpiła w dniu 26 lutego 2013 r. do państw członkowskich o zwrot nienależnie wypłaconych kwot z funduszy unijnej polityki rolnej, opiewających na łączną kwotę 414 mln euro. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za wypłacanie kwot pomocy i kontrolę wydatków w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR), natomiast Komisja ma obowiązek czuwać nad prawidłowym wykorzystaniem środków przez państwa członkowskie. Pieniądze te powrócą do budżetu UE z powodu nieprzestrzegania przepisów UE lub zastosowania nieodpowiednich procedur kontroli w zakresie wydatków na rolnictwo. Ponieważ niektóre z tych kwot zostały już odzyskane od państw członkowskich, formalnie rzecz biorąc skutki finansowe netto podjętej decyzji wyniosą około 393 mln euro.

- **Główne korekty finansowe**

Na mocy ostatniej decyzji odzyskane zostaną środki finansowe od 22 państw członkowskich: Belgii, Bułgarii, Republiki Czeskiej, Danii, Niemiec, Irlandii, Grecji, Hiszpanii, Francji, Włoch, Cypru, Litwy, Węgier, Malty, Niderlandów, Polski, Rumunii, Słowenii, Słowacji, Finlandii, Szwecji i Zjednoczonego Królestwa. Najistotniejsze korekty indywidualne dotyczą:

- kwoty **111,7 mln euro** (skutki finansowe netto¹: 99,4 mln euro), którą obciążone zostało **Zjednoczone Królestwo – Anglia** za uchybienia w systemie identyfikacji działek rolnych i systemie informacji geograficznej (LPIS-GIS), rozpatrywaniu wniosków, administracyjnych kontrolach krzyżowych oraz kontrolach na miejscu w odniesieniu do pomocy obszarowej.
- kwoty **48,3 mln euro** (skutki finansowe netto¹: 48,1 mln euro), którą obciążone zostały **Włochy** za naruszenia zasady wzajemnej zgodności: niedostateczną kontrolę kilku wymogów podstawowych w zakresie zarządzania, trzy nieokreślone zasady dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz niewłaściwe stosowanie sankcji;
- kwoty **40,6 mln euro**, którą obciążona została **Hiszpania** za niedociągnięcia w zarządzaniu i kontroli refundacji wywozowych: niewłaściwe kontrole ex ante w zakresie wołowiny, uchybienia w prowadzeniu kontroli bezpośrednich, niewystarczające kontrole produkcji i zapasów cukru, uprzedzanie eksporterów o kontrolach bezpośrednich;
- kwoty **34,4 mln euro**, którą obciążona została **Polska** za uchybienia w zarządzaniu systemem wczesnych emerytur w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW);
- kwoty **29 mln euro**, którą obciążona została **Francja** za niedociągnięcia w kontrolach na miejscu w zakresie naturalnych utrudnień i środków rolno-środowiskowych w ramach EFRROW;
- kwoty **17,9 mln euro**, którą obciążone zostały **Włochy** za poważne niedociągnięcia w systemie kontroli i nadużycia w sektorze przetwórstwa owoców cytrusowych;
- kwoty **17,7 mln euro** (skutki finansowe netto²: 15,7 mln euro), którą obciążone zostało **Zjednoczone Królestwo – Irlandia Północna** za uchybienia w systemach LPIS-GIS, kontrolach na miejscu, płatnościach i sankcjach w odniesieniu do pomocy obszarowej;
- kwoty **16 mln euro**, którą obciążona została **Hiszpania** za braki w przydzielaniu beneficjentom uprawnień w zakresie pomocy obszarowej;

¹ Skutki finansowe są niższe ze względu na kwoty już odzyskane od państwa członkowskiego lub przez nie zwrócone.

² Skutki finansowe są niższe ze względu na kwoty już odzyskane od państwa członkowskiego lub przez nie zwrócone.

- kwoty **12,5 mln euro**, którą obciążona została **Rumunia** za uchybienia w kontroli kwalifikowalności i wydatków beneficjentów, a także niedociągnięcia w stosowaniu sankcji dotyczących działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach EFRROW.
- **Kontekst**

Państwa członkowskie odpowiadają za zarządzanie większością płatności w ramach wspólnej polityki rolnej, przy czym dokonują ich głównie za pośrednictwem swoich agencji płatniczych. Na nich ciąży również obowiązek przeprowadzania kontroli, takich jak na przykład weryfikacja wniosków rolników o płatności bezpośrednie. Komisja przeprowadza rocznie ponad 100 audytów, podczas których sprawdza, czy państwa członkowskie odpowiednio prowadzą kontrole i usuwają niedociągnięcia. Komisja może wystąpić o zwrot zaległych płatności, jeśli audyt wykaże, że zarządzanie i kontrola państwa członkowskiego nie gwarantują należytego wydatkowania unijnych środków.

Szczegółowe informacje objaśniające system corocznego rozliczania rachunków znajdują się w informatorze „Managing the agriculture budget wisely” (Jak mądrze zarządzać budżetem rolnym), dostępnym pod adresem:

http://ec.europa.eu/agriculture/fin/clearance/factsheet_en.pdf.

Szczegółowe informacje na temat korekt indywidualnych w podziale na poszczególne państwa członkowskie i sektory zostały zamieszczone w załączonych tabelach (załączniki I i II).

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska³

³ Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.

Załącznik I: Rozliczenie rachunków EFRG i EFRROW

Decyzja 40: Korekty w podziale na poszczególne państwa członkowskie (w mln euro)

Oдноśny sektor i przyczyna korekty	Kwota korekty	Wielkość skutku finansowego netto korekty ⁴
------------------------------------	---------------	--

Belgia

Zasada wzajemnej zgodności – korekta proponowana ze względu na niewdrożenie zasad dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz częściowe kontrole na miejscu	2,477	2,477
---	-------	-------

Bułgaria

Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na niedociągnięcia w zakresie harmonogramu kontroli na miejscu i wyboru próby	0,023	0,023
--	-------	-------

Cypr

Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na spóźnione kontrole administracyjne i niewłaściwe terminy kontroli na miejscu	0,100	0,100
Inne korekty – korekta proponowana ze względu na przekroczenie pułapów	0,001	0,000

Republika Czeska

Zasada wzajemnej zgodności – korekta proponowana ze względu na nieokreślone zasady dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska i uchybienia w ocenie przypadków niezgodności	6,558	6,558
Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na brak kontroli na miejscu w zakresie gęstości obsady	4,477	4,455

Niemcy

Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na uchybienia w wyborze wniosków spośród kwalifikowalnych wniosków i uwzględnianie w płatnościach nienależnego podatku VAT	3,739	3,739
---	-------	-------

Dania

Inne korekty – korekta proponowana ze względu na niedociągnięcia w odzyskiwaniu długów	0,019	0,019
--	-------	-------

Hiszpania

⁴ Skutek finansowy netto korekty określono z uwzględnieniem wcześniejszych pokrywających się korekt oraz kwoty odzyskanych już przez Komisję Europejską.

Refundacje wywozowe – korekta proponowana ze względu na niewłaściwe kontrole ex ante w zakresie wołowiny, uchybienia w realizacji kontroli bezpośrednich, niewystarczające kontrole produkcji i zapasów cukru, uprzedzanie eksporterów o kontrolach bezpośrednich;	40,596	40,596
Pomoc obszarowa - korekta proponowana ze względu na niedociągnięcia w przydziale uprawnień	16,030	16,030
Zasada wzajemnej zgodności – korekta proponowana w związku z brakiem jednej zasady dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz uchybieniami w zakresie skuteczności kontroli i w stosowaniu redukcji	6,486	6,485
Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na uchybienia w kontrolach na miejscu oraz brak identyfikowalności	0,379	0,379
Inne korekty - zwrot wynikający z poprawienia tabeli w załączniku III za rok budżetowy 2006 (odzyskiwanie środków w przypadku nieprawidłowości)	Zwrot 1,785	Zwrot 1,785

Finlandia

Inne korekty – korekta proponowana w związku z błędami wykrytymi podczas rocznego rozliczenia finansowego za 2009 r.	0,067	0,067
--	-------	-------

Francja

Premie zwierzęce – korekta proponowana ze względu na niedociągnięcia w rejestrze gospodarstw i niezgodności w komputerowej bazie danych	4,474	4,465
Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana w związku z niepełną kontrolą administracyjną faktur związanych z preferencyjnymi pożyczkami oraz spóźnionymi audytami w bankach	6,453	6,453
Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na niedociągnięcia w kontrolach na miejscu w zakresie naturalnych utrudnień i środków rolno-środowiskowych	28,956	28,956
Opóźnienia w płatnościach – korekta proponowana ze względu na opóźnienia w płatnościach	1,372	0,000
Inne korekty – korekta proponowana w związku z niekwalifikowalnymi wydatkami wykrytymi podczas rocznego rozliczenia finansowego za 2008 r.	0,108	0,108

Zjednoczone Królestwo

Pomoc obszarowa – korekta proponowana dla Anglii ze względu na uchybienia w systemach LPIS-GIS, w rozpatrywaniu wniosków, w administracyjnych kontrolach krzyżowych oraz w kontrolach na miejscu	111,678	99,430
--	---------	--------

Pomoc obszarowa – korekta proponowana dla Irlandii Północnej ze względu na uchybienia w systemach LPIS-GIS, w kontrolach na miejscu, płatnościach i sankcjach	17,687	15,733
Zasada wzajemnej zgodności – korekta proponowana ze względu na łagodny system sankcji i nieodpowiednio kontrolowane minimalne wymogi dotyczące nawozów, środków ochrony roślin i jednego wymogu podstawowego w zakresie zarządzania	2,476	2,476
Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na niedociągnięcia w działaniach rolno-środowiskowych	4,353	4,331
Inne korekty – korekta proponowana ze względu na niedociągnięcia w odzyskiwaniu długów	1,829	1,829

Grecja

Składowanie interwencyjne – korekta proponowana ze względu na nadpłacone koszty składowania w magazynach państwowych	0,428	0,428
Premie zwierzęce – korekta proponowana ze względu na uchybienia dotyczące harmonogramu kontroli, określania kryteriów kwalifikowalności, analizy ryzyka oraz kontroli na miejscu, braku kontroli jakości w przypadku kontroli delegowanych.	3,686	3,686
Inne korekty – korekta proponowana ze względu na opóźnienia w płatnościach i przekroczenie pułapów	5,209	4,822

Węgry

Zasada wzajemnej zgodności – korekta proponowana ze względu na 8 nieokreślonych zasad dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska	9,362	9,291
--	-------	-------

Irlandia

Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na uchybienia w systemie wcześniejszych emerytur oraz programie „Ułatwianie startu młodym rolnikom”.	0,397	0,397
Opóźnienia w płatnościach – korekta proponowana ze względu na opóźnienia w płatnościach	0,013	0,000
Inne korekty – korekta proponowana ze względu na „znane błędy” wykryte podczas rocznego rozliczenia finansowego za 2010 r.	0,198	0,198
Inne korekty – korekta proponowana ze względu na niezgłaszanie odsetek od zadłużenia	0,030	0,030

Włochy

Owoce i warzywa - korekta proponowana ze względu na poważnie niedociągnięcia w systemie kontroli i nadużycia w sektorze przetwórstwa owoców cytrusowych	17,914	17,914
---	--------	--------

Zasada wzajemnej zgodności – korekta proponowana ze względu na kilka niewłaściwie skontrolowanych wymogów podstawowych w zakresie zarządzania, 3 nieokreślone zasady dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz nieprawidłowe stosowanie sankcji	48,302	48,095
Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na brak kontroli krzyżowych z bazą danych zwierząt i opóźnione kontrole na miejscu	1,246	1,246
Inne korekty – korekta proponowana ze względu na opóźnienia w płatnościach	2,294	0,000
Inne korekty – korekta proponowana ze względu na niedociągnięcia w zakresie kryteriów akredytacyjnych	6,354	6,354

Litwa

Zasada wzajemnej zgodności – korekta proponowana ze względu na brak zasad dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, niewłaściwie skontrolowane zasady dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz niedociągnięcia w stosowaniu sankcji	1,462	1,461
Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na słaby system kontroli kwalifikowalności beneficjentów	3,033	3,033

Malta

Zasada wzajemnej zgodności – korekta proponowana ze względu na łagodny system sankcji	0,069	0,069
---	-------	-------

Niderlandy

Inne korekty – korekta proponowana ze względu na „znane błędy” wykryte podczas rocznego rozliczenia finansowego za 2010 r.	0,689	0,689
--	-------	-------

Polska

Owoce i warzywa - korekta proponowana ze względu na opóźnienia w płatnościach oraz uchybienia w kontrolach bezpośrednich, administracyjnych i księgowych	0,661	0,659
Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na uchybienia w zarządzaniu systemem wczesnych emerytur	34,452	34,452

Rumunia

Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na uchybienia w zakresie kontroli kwalifikowalności beneficjenta i wydatków oraz niedociągnięcia w stosowaniu sankcji w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”	12,501	12,501
--	--------	--------

Rozwój obszarów wiejskich – korekta proponowana ze względu na niepełną kontrolę działek i rejestrów	5,199	2,960
Opóźnienia w płatnościach – korekta proponowana ze względu na opóźnienia w płatnościach	0,083	0,000

Szwecja

Inne korekty – korekta proponowana ze względu na przekroczenie pułapu	0,003	0,000
---	-------	-------

Słowenia

Premie zwierzęce – korekta proponowana ze względu na nieprzeprowadzenie minimalnej liczby kontroli na miejscu w przypadku owiec i niestosowanie sankcji w przypadku spóźnionego znakowania bydła	0,098	0,098
Pomoc obszarowa - korekta proponowana ze względu na niedociągnięcia w obliczaniu uprawnień	0,188	0,188

Słowacja

Zasada wzajemnej zgodności – korekta proponowana ze względu na nieokreślenie zasady dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska i uchybienia w kontrolach na miejscu	1,558	1,558
Opóźnienia w płatnościach – korekta proponowana ze względu na opóźnienia w płatnościach	0,346	0,000

OGÓLEM	414,327	393,050
---------------	----------------	----------------

Załącznik II: Rozliczenie rachunków EFRG i EFRROW

Decyzja 40: Korekty w podziale na poszczególne sektory (w mln euro)

Sektor	Kwota korekty	Wielkość skutku finansowego korekty ⁵
Refundacje wywozowe	40,596	40,596
Warzywa i owoce	18,575	18,573
Składowanie interwencyjne i inne środki rynkowe	0,428	0,428
Premie zwierzęce	8,259	8,249
Pomoc obszarowa	145,583	131,380
Zasada wzajemnej	78,750	78,470

⁵ Skutek finansowy netto korekty określono z uwzględnieniem wcześniejszych pokrywających się korekt oraz kwot odzyskanych już przez Komisję Europejską.

zgodności		
Rozwój obszarów wiejskich	105,307	103,023
Opóźnienia w płatnościach	1,814	0,000
Inne korekty	15,015	12,331
OGÓLEM	414,327	393,050